

1153/
17-02-2023

WPŁYMEŁ P

Kielce, dnia 17 luty 2023 r.

WK.60.24.2022

Wojciech K.
ab
klus

Przebieg Audytu i Stażu w ramach projektu "Wzrost efektywności i przejrzystości w Urzędzie Miasta i Gminy Pacanów"

Pan Wiesław Skop
Burmistrz Miasta i Gminy Pacanów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od dnia 27 czerwca 2022 r. do dnia 5 października 2022 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Pacanów kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Pacanów za 2021 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 19 grudnia 2022 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową **Gminy Pacanów**. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

Na stronie BIP Urzędu nie udostępniano informacji publicznych dotyczących wyników przeprowadzanych po 2014 r. kontroli, co narusza art. 6 ust. 1 pkt 4a, w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej².

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Nie sporządzano zestawień obrotów dzienników częściowych za poszczególne okresy sprawozdawcze 2021 r., pomimo że w ramach ksiąg rachunkowych Urzędu prowadzone są dzienniki częściowe grupujące zdarzenia wg ich rodzajów, a program komputerowy umożliwia ich sporządzanie. Nieprawidłowość narusza art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

Od 2022 r. w jednostce sporządzane są zestawienia obrotów dzienników częściowych.

2. W zakresie ewidencji środków na rachunkach bankowych budżetu i Urzędu ustalono następujące nieprawidłowości:

- zwroty do ŚUW niewykorzystanych części dotacji celowych dokonane w dn. 30.12.2021 r. oraz zwrot w dn. 31.12.2021 r. potrącenia kary umownej wg umowy z dotacji celowej w kwocie ogółem 4.398,29 zł ujmowano ze znakiem minus na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu”

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1668, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2022 r. poz. 902, dalej ustawa o dostępie do informacji publicznej

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, dalej ustawa o rachunkowości

- i Ma 901 „Wydatki budżetu”, zamiast zapisem dodatnim po przeciwnych stronach kont, co narusza art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
- na ostatni dzień lutego 2021 r. saldo konta 139-01 „Inne rachunki bankowe – sumy depozytowe” wg wyciągu bankowego z dn. 26.02.2021 r. wyniosło 396.638,61 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej wynika kwota 399.436,86 zł. Różnica w kwocie 2.798,25 zł dotyczy zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotu umowy, który nastąpił w dn. 26.02.2021 r., a w ewidencji księgowej kwota ta została ujęta na stronie Ma konta 139-01 pod datą 26.03.2021 r. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
 - wpłacona w dn. 31.12.2021 r. przez osobę fizyczną kwota 446,11 zł została ujęta w ewidencji księgowej Urzędu w wysokości 296,11 zł jako wpływy z tytułu podatku, natomiast pozostała kwota 150,00 zł została uznana za wpływ do wyjaśnienia i ujęta na stronie Ma konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia” w korespondencji ze stroną Wn konta 130-01 bez podziałki klasyfikacji budżetowej, zamiast zaklasyfikować tę kwotę wg § 2980 „Wpływy do wyjaśnienia”. Na dzień 31.12.2021 r. w ewidencji Urzędu konto 245 i konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” wykazują salda odpowiednio Ma i Wn w kwocie 150,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 3.** Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont budżetu i Urzędu przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych:
- a)** wydatki w kwocie ogółem 566.870,08 zł dokonywane w 2021 r. z rachunku bankowego budżetu w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (konto budżetu 133-01) nie były ujmowane w ewidencji budżetu na stronie Wn konta 902 „Wydatki budżetu” i Ma 133 „Rachunek budżetu”, bowiem pomimo braku fizycznego przepływu środków pieniężnych i zasilania rachunku wydatków, operacje przekazania środków pieniężnych na realizację wydatków ujmowano zapisem: Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” i Ma 133, równocześnie ujmując w ewidencji Urzędu operacje zasilenia zapisem: Wn 130 i Ma 223. Powyższy sposób nie znajduje odzwierciedlenia w dowodach księgowych i powoduje, iż zapisy na ww. kontach nie są zgodne ze stanem rzeczywistym.
W analogiczny sposób prowadzono ewidencję dla rachunków bankowych w zakresie projektów współfinansowanych środkami UE i w zakresie środków na organizację transportu do punktu szczepień SARS-CoV-2.
 - b)** ewidencję z tytułu odsetek od kredytów w kwocie 120.146,39 zł prowadzono w księgach rachunkowych Urzędu z pominięciem etapu naliczenia na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” ujmując ich zapłatę bezpośrednio w koszty na koncie 751 (strona Wn) „Koszty finansowe”,
 - c)** rozrachunki z tytułu składek za przynależność Gminy do związków i stowarzyszeń w kwocie ogółem 25.191,20 zł ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - d)** rozrachunki ze Związkiem Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego w kwocie 2.500,00 zł ujęto bezpośrednio w koszty z pominięciem etapu poprzedzającego płatność,
 - e)** rozrachunki ze Świętokrzyską Izbą Rolniczą w kwocie ogółem 24.971,27 zł ujmowano z pominięciem konta rozrachunkowego, a na dzień 31.12.2021 r. zobowiązanie względem ŚIR w kwocie 47,62 zł ujęto na stronie Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - f)** rozrachunki z budżetami z tytułu zwrotu kosztów uczęszczania ucznia z terenu Gminy Pacanów do placówki oświatowej na terenie innej gminy w kwocie ogółem 16.990,32 zł ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - g)** środki w kwocie 5.000,00 zł dla Komendy Powiatowej Policji w Busku-Zdroju tytułem wpłaty na państwowy fundusz celowy wg § 6170 „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na

finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych” zostały bezpodstawnie rozliczone na koncie 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”,

- h)** środki wydatkowane na sfinansowanie inwestycji w kwocie ogółem 3.642.603,08 zł ewidencjonowano w księgach Urzędu bez równoległego zapisu na stronie Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” i stronie Ma konta 800 „Fundusz jednostki”. W konsekwencji w Zestawieniu zmian w funduszu Urzędu za 2021 rok w pozycji I.1.3. „Środki na inwestycje” oraz I.2.4. „Dotacje i środki na inwestycje” nie wykazano ww. kwoty stanowiącej równowartości wydatków budżetowych na inwestycje.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴.

- 4.** W zakresie operacji objętych podatkiem od towarów i usług VAT ustalono następujące nieprawidłowości:

- a)** na stronie Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji ze stroną Wn konta 225-05 „Rozrachunki z budżetami – Podatek Vat dochody” ujmowano podatek VAT naliczony, co w konsekwencji miało wpływ na wynik finansowy (konto 860).

- b)** na stronie Wn konta 800-05 „Fundusz jednostki - dotacje i środki na inwestycje-otrzymane” w korespondencji ze stroną Ma konta 225-06 „Rozrachunki z budżetami-Podatek Vat wydatki” ujmowano na podstawie rejestru zakupu podatek VAT naliczony od faktur zakupu w zakresie realizowanych wydatków inwestycyjnych (wg podziałek klasyfikacji wydatków §§605 i 606). Na stronie Wn konta 800-11 „Fundusz jednostki-inne zwiększenia” w korespondencji ze stroną Ma konta 225-06 „Rozrachunki z budżetami-Podatek Vat wydatki” ujmowano na podstawie rejestru zakupu podatek VAT naliczony od faktur w zakresie realizowanych wydatków bieżących (wg podziałek klasyfikacji wydatków). Przeksięgowania dokonywano za dany miesiąc w następnym miesiącu lub w przypadku miesięcy kończących kwartał na koniec kwartału. W konsekwencji powyższego w Zestawieniu zmian w funduszu Urzędu wykazano dane niezgodne z treścią ekonomiczną: w poz. I.1.4 „Środki na inwestycje” wykazano kwotę minus 1.050.703,69 zł, która nie odpowiada sumie wydatków wykonanych w 2021 r. klasyfikowanych w §§605 i 606 wynikających ze sprawozdania Rb-28S Urzędu oraz konta 130 za 2021 r. w kwocie 3.642.603,08 zł, a w poz. I.1.10 „Inne zwiększenia” wykazano kwotę minus 135.803,45 zł. Powyższe operacje należy uznać za bezpodstawne i niemające uzasadnienia w treści ekonomicznej.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i 2, art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 5.** W 2021 r. na stan konta 013 „Pozostałe środki trwałe” przyjęto środki trwałe na kwotę ogółem 19.221,46 zł, których wartość jednostkowa wynosiła poniżej 3.500,00 zł oraz nie zawierały się

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

w katalogu środków ujmowanych zgodnie z zapisami w polityce rachunkowości na koncie 013 bez względu na ich wartość, co narusza postanowienia dotyczące zasad funkcjonowania konta 013 zawarte w polityce rachunkowości – załącznik nr 1, część 2 „Ustalenia szczegółowe” do zarządzenia Nr 31/2018 Wójta z dnia 13 marca 2018 r., zgodnie z którymi do pozostałych środków trwałych zaliczane są środki trwałe o wartości ponad 3.500,00 zł i nie przekraczające 10.000,00 zł. Przedmioty o wartości nie wyższej niż 500,00 zł nie podlegają ewidencji ilościowej ani wartościowej. Bez względu na wartość księgi inwentarzowe prowadzi się dla następujących pozostałych środków trwałych: meble, sprzęt komputerowy, drukarki, monitory, sprzęt audiowizualny, kamery, aparaty fotograficzne, lodówki, odkurzacze.

6. W zakresie terminowości ujmowania zdarzeń w księgach Urzędu ustalono, iż:
- a) koszty dotyczące składek na PFRON w kwocie ogółem 6.892,00 zł ujmowano w koszty miesiąca, w którym dokonano zapłaty składki, zamiast w koszty miesiąca, którego dotyczyła wpłata, z wyjątkiem naliczenia za czerwiec i grudzień 2021 r.,
 - b) część zobowiązań w kwocie ogółem 13.770,38 zł została ujęta w ewidencji księgowej w koszty (konta zespołu „4”) innego miesiąca, niż dotyczyły.
Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
7. W zakresie wykazania kwot skutków finansowych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy za okres 2021 roku (z dn. 16.02.2022 r.) ustalono, że:
- a) w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okresy sprawozdawcze”:
 - w podatku od środków transportowych zaniżono skutki o kwotę ogółem 16.465,42 zł z powodu przyjęcia w 2021 r. błędnej (zaniżonej) górnej stawki podatkowej dla pojazdu ciągnik siodłowy o DMC zespołu pojazdów powyżej 36 t zarówno dla pojazdów wykazanych w deklaracjach składanych za 2021 r. jak i lata ubiegłe oraz z powodu przyjęcia niewłaściwego okresu opodatkowania dla 1 pojazdu wykazanego w deklaracji za 2020 r. złożonej w 2021 r.
 - w podatku rolnym zaniżono skutki o kwotę 74,85 zł z powodu przyjęcia do obliczeń nieprawidłowych powierzchni gruntów stanowiących i niestanowiących gospodarstwo rolne wykazanych w składanych deklaracjach na podatek rolny na 2021 r.
 - b) w kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)”:
 - w zakresie podatku od nieruchomości zaniżono skutki o kwotę 198,00 zł, bowiem pomimo posiadania przez jednostkę OSP w Grabowicy i wykazania w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 r. gruntów pozostałych zajętych na potrzeby ochrony przeciwpożarowej o pow. 1.100 m², organ podatkowy nie zastosował wobec gruntów zwolnienia na mocy uchwały Nr III/16/18 Rady Gminy z dnia 7 grudnia 2018 r.
 - w zakresie podatku rolnego zawyżono skutki o kwotę 460,07 zł, bowiem bezpodstawnie zastosowano zwolnienie dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z podatku rolnego, pomimo iż Rada Gminy/Miejska nie skorzystała z uprawnień na podstawie art. 13e ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym⁵ i nie wprowadziła zwolnień w zakresie podatku rolnego. Nieprawidłowość narusza w zakresie rocznego sprawozdania Rb-27S § 9 ust. 1 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶, w związku z § 3 ust. 1 pkt 9, pkt 10 i pkt 12 Instrukcji

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 333 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.

sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia, natomiast w zakresie rocznego sprawozdania Rb-PDP § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷ w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik Nr 37 do tego rozporządzenia.

W czasie trwania kontroli w dn. 5.10.2022 r. sporządzono korektę ww. sprawozdań w zakresie skutków finansowych.

- 8.** W kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r. (korekta nr 1 z dn. 11.03.2022 r.) w poz. N2.2 „pożyczki długoterminowe” wykazano kwotę 0,00 zł, pomimo iż jednostka posiadała na dzień 31.12.2021 r. należności w kwocie 17.363,43 zł z tytułu sprzedaży w dn. 6.04.2021 r. 2 lokali mieszkalnych na raty o pierwotnym terminie spłaty dłuższym niż rok, tj. do 31.03.2024 r. Należności zostały ujęte w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 226 „Długoterminowe należności finansowe” (226-09 i 226-10) i nieprawidłowo zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-N w poz. N5.1 „tytułu dostaw i usług”.
- Powyższe narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁸ oraz § 13 ust. 1 pkt 2, w związku z § 14 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.
- 9.** W zakresie inwentaryzacji wg stanu na dzień 31.12.2021 r. ustalono następujące nieprawidłowości:
- a)** inwentaryzację zobowiązań z tytułu kredytów (konto 134 „Kredyty bankowe” – saldo Ma w kwocie 8.184.441,00 zł) przeprowadzono drogą otrzymania od banków potwierdzeń sald, zamiast drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.
- b)** w zarządzeniu Nr 113/21 Burmistrza z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i jej rozliczenia oraz zasad odpowiedzialności za powierzone mienie ze zmianą w § 3 ustalono metody inwentaryzacji, w tym w drodze weryfikacji, poprzez porównanie danych w księgach rachunkowych z danymi wynikającymi z dokumentów w zakresie należności i zobowiązań oraz długoterminowych aktywów finansowych i w § 2 wskazano, iż inwentaryzację należy przeprowadzić w terminie do dnia 15 stycznia 2022 r. według stanu na 31 grudnia 2021 r., co uniemożliwia potwierdzenie kompletności zobowiązań, bowiem dokumenty dotyczące operacji rodzących zobowiązania mogą służyć do jednostki po 15 stycznia i w lutym roku następnego.
- Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
- 10.** W zakresie prawidłowości prowadzenia ewidencji podatków stwierdzono przypadki, że przypisu podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych dokonano na szczegółowych kontach podatników pod inną datą niż data doręczenia podatnikowi decyzji w sprawie wymiaru podatku, co narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek

⁷ Dz. U. poz. 144 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

samorządu terytorialnego⁹, w związku z art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹⁰.

11. W zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej stwierdzono, że:

- wydatek w kwocie 5.000,00 zł dla Komendy Powiatowej Policji w Busku-Zdroju w ramach porozumienia z dn. 19.05.2021 r. celem dofinansowania zakupu samochodu służbowego ujęto w rozdziale 75403 „Jednostki terenowe Policji”, zamiast 75405 „Komendy powiatowe Policji”,
- wydatki związane z realizacją rządowego programu „Czyste powietrze” w łącznej kwocie 17.339,34 zł (§§4010, 4110, 4120, 4210, 4300, 4440 i 4710) ujęto w rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi”, zamiast w rozdziale 90005 „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu”.

Nieprawidłowości naruszają zasady klasyfikacji rozdziałów określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹¹.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

1. W zakresie prawidłowości sporządzenia przez Gminę Pacanów deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 r., stwierdzono:

- a) Nie wykazano do opodatkowania gruntów o pow. 0,10 ha będących w samoistnym posiadaniu Gminy oraz gruntów o pow. 0,0605 ha stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w użytkowaniu Gminy. Zaniżono kwotę podatku o 289,00 zł.
- b) Jako zwolnione uchwałą Rady Gminy wykazano niewyodrębnione lokale mieszkalne o pow. 653,11 m². Część budynków mieszkalnych o pow. 400,30 m², tj. nieoddanych osobom fizycznym, winna być wykazana jako zwolnione z podatku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Lokale mieszkalne o pow. 389,81 m², które zostały oddane w posiadanie osobom fizycznym, powinny być wykazane jako zwolnione Uchwałą Rady Gminy. Lokale o pow. 653,11 m² wykazane w deklaracji nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu Rb-PDP Gminy za 2021 r. Skutki finansowe z tytułu zwolnienia gminnych lokali mieszkalnych oddanych w najem osobom fizycznym, z uwzględnieniem sprzedaży w 2021 r. trzech lokali mieszkalnych, wynoszą 181,00 zł.
- c) nie sporządzono korekt deklaracji, w związku z obrotem w 2021 r. nieruchomościami gminnymi niemającymi wpływu na powszechność opodatkowania.

Nieprawidłowości naruszają art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej oraz art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt 2, pkt 4 lit. a), art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹² i art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne¹³.

- 2. Nie wygezekwowano od jednostki oświatowej Gminy wykazania w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 r. lokalu mieszkalnego o pow. 54 m², niestanowiącego odrębnej nieruchomości, oddanego w posiadanie osobie fizycznej. Lokal znajduje się w budynku szkoły,

⁹ Dz. U. Nr 208, poz. 1375, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm., dalej Ordynacja podatkowa

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 513 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 70, dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

¹³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 ze zm., dalej ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne

przekazanym jednostce oświatowej w trwały zarząd. Lokal podlegał zwolnieniu z podatku na podstawie uchwały Rady Gminy. W konsekwencji powyższego lokal nie został uwzględniony w sprawozdaniu Rb-PDP Gminy za 2021 r. Skutki finansowe z tego tytułu wyniosły 39,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹⁴. W trakcie trwania kontroli jednostka złożyła korektę deklaracji na 2021 r., w której wykazała lokal mieszkalny.

- 3.** Nie dokonano czynności sprawdzających składanych przez podatników deklaracji na podatek od nieruchomości od osób prawnych na 2021 r. celem ustalenia stanu faktycznego, bowiem:
 - a)** podatnik o nr karty kontowej 26 w deklaracji wskazał do opodatkowania 1.341 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzoną działalnością, podczas gdy z wypisu z rejestru gruntów wynika, iż podatnik jest właścicielem gruntów o łącznej powierzchni 1.300 m²,
 - b)** podatnik o nr karty kontowej 28 w deklaracji wskazał do opodatkowania 10.599 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzoną działalnością, podczas gdy z wypisu z rejestru gruntów wynika, iż podatnik jest właścicielem gruntów o łącznej powierzchni 10.400 m².W czasie trwania kontroli podatnicy złożyli korekty deklaracji za lata 2020-2022 wskazując prawidłowe powierzchnie gruntów. Zawyżenie kwoty podatku za ww. lata wynosi 576,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 Ordynacji podatkowej oraz art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.
- 4.** W zakresie powszechności i prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości, podatkiem rolnym i leśnym od osób fizycznych ustalono, iż nie dokonano czynności sprawdzających informacji podatkowych, celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, bowiem:
 - a)** podatnik o nr karty 015/0700 (PD nr 1), będący najemcą gminnego lokalu użytkowego o pow. 15 m², wykazał w informacji w sprawie podatku od nieruchomości z 2008 r. do opodatkowania dodatkowo powierzchnię 15 m² gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, mimo że umowa najmu wskazuje, że jest on w posiadaniu wyłącznie lokalu. Za lata 2020-2021 zawyżono podatek od nieruchomości łącznie o kwotę 24,00 zł. W trakcie kontroli podatnik złożył korektę informacji od stycznia 2020 r. Wydano decyzje zmieniające w zakresie ustalenia zobowiązania podatkowego ze lata 2020-2022, zmniejszając kwotę podatku łącznie o 36,00 zł. Dokonano zwrotu podatku.
 - b)** podatnik o nr karty kontowej 018/0126 (PD nr 11) w informacji w sprawie podatku od nieruchomości z 2019 r. wykazał m.in. grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 2.563 m² oraz grunty pozostałe o powierzchni 2.137 m². Podatnik jest właścicielem działki o pow. 4.900 m², w tym 200 m² stanowią użytki rolne, 600 m² to tereny mieszkaniowe o symbolu B, 4.100 m² to zurbanizowane tereny niezabudowane o symbolu Bp. W trakcie kontroli podatnik złożył korektę informacji podatkowej od czerwca 2019 r., w której wykazał grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 4.100 m² i grunty pozostałe o pow. 600 m² oraz złożył w informację w sprawie podatku rolnego w której wykazał do opodatkowania użytki rolne. W złożonej korekcie informacji za okres od października 2021 r. wykazał grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 4.302 m² i grunty pozostałe o pow. 398 m². Wydano decyzje zmieniające za lata 2019-2022. Zaniżenie podatku od nieruchomości wyniosło kwotę 3.574,00 zł, zaś podatku

¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

- rolnego kwotę 14,00 zł. Podatnik dokonał wpłaty podatku.
- c) podatnik o nr karty kontowej 010/0038 (PD nr 6) w 2019 r. informacji w sprawie podatku od nieruchomości wykazał wyłącznie powierzchnię gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, nie wykazał natomiast budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na podstawie danych z geoportalu województwa świętokrzyskiego, danych fotograficznych, satelitarnych (system informacji przestrzennej) ustalono, iż na gruncie znajduje się budowla w postaci utwardzonego placu pokrytego kostką brukową oraz ogrodzenie. W trakcie kontroli podatnik złożył korektę Informacji podatkowej od stycznia 2020 r., w której wykazał do opodatkowania budowle o wartości 30.000,00 zł. Wydano decyzje zmieniające za lata 2020-2022. Łącznie zaniżono podatek o 1.800,00 zł. Podatnik dokonał wpłaty podatku.
- d) podatnik o nr karty kontowej 015/0567 (PD nr 14) w informacji w sprawie podatku od nieruchomości z 2018 r. wykazał do opodatkowania pow. 7.635 m² gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. W decyzjach wymiarowych na lata 2018-2020 opodatkowano grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 5.738 m² oraz grunty pozostałe o pow. 1.897 m². W trakcie kontroli wydano decyzje zmieniające na lata 2018-2020, w których ustalono prawidłową kwotę podatku. Łącznie zaniżono podatek o 2.842,00 zł. Podatnik dokonał wpłaty podatku.
- e) podatnika o nr karty kontowej 015/0649 (PD nr 2), spółkę jawną zaliczono do osób fizycznych, zamiast zobowiązać ją, jako spółkę niemającą osobowości prawnej do rozliczania podatku od nieruchomości na zasadach właściwych dla osób prawnych.
Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 i art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej oraz art. 1a ust. 1 pkt 2 i pkt 3, art. 2 ust. 1, art. 3 ust. 1 pkt 1, art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁵, art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.
5. Nie dokonano czynności sprawdzających składanych przez podatnika o nr karty kontowej 101 deklaracji od środków transportowych od osób prawnych na 2021 r., bowiem bez zastrzeżeń przyjęto dwie deklaracje, którymi ustalono obowiązek podatkowy dla zakupionych 3 pojazdów od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pojazd został zakupiony, zamiast od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pojazd został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zawyżenie podatku wynosi 643,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 oraz art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
6. Decyzje w sprawie rozłożenia zaległości podatkowej na raty oraz odroczenia terminu płatności podatku nie zawierały uzasadnienia faktycznego. Ponadto w decyzjach umarzających zaległości podatkowe, dotyczących zobowiązania podatkowego ustalonego w decyzjach w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, nie wskazano rodzaju podatku, którego umorzenie dotyczy. Nieprawidłowość narusza art. 210 § 1 pkt 5 oraz art. 210 § 4 i § 5 Ordynacji podatkowej.

V. W zakresie wydatków:

1. Do podstawy dodatkowego wynagrodzenia rocznego Burmistrza za 2021 r. nie zaliczono wyrównania dodatku specjalnego za okres sierpień – listopad 2021 r. w kwocie 5.100,00 zł, co spowodowało zaniżenie wypłaconego wynagrodzenia o kwotę 433,50 zł. Nieprawidłowość

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm., dalej ustawa Prawo budowlane

narusza art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej¹⁶ oraz § 6 w związku z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop¹⁷. W trakcie kontroli dokonano wypłaty zaniżonego wynagrodzenia.

2. W 2021 r. zawarto 5 umów o dzieło, na podstawie których dokonano wydatków w kwocie 8.542,00 zł, bez uzyskania kontrasygnaty Skarbnika Gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej, co narusza art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
3. W 2021 r. dokonano zakupu części strojów ludowych dla Koła Gospodyń Wiejskich na kwotę 1.710,00 zł z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Przedmiotowy wydatek nie stanowił realizacji celów określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, przyjętym stosowną uchwałą Rady Miejskiej. Powyższe narusza art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹⁸, w związku z art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
4. Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2022 r. zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu w terminie odpowiednio 34 i 35 dni od dnia przyjęcia planu finansowego Urzędu na 2022 r., co narusza art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁹.
5. Zwrotu wadium wniesionego w pieniądzu w kwocie 3.000,00 zł dla 3 wykonawców biorących udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór i transport odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Pacanów w 2021 r.”, których oferty nie zostały wybrane jako najkorzystniejsza, dokonano 4 dni po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego, zamiast niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej. Nadto nie dokonano zwrotu wadium wniesionego przez wykonawcę w formie gwarancji ubezpieczeniowej. Powyższe narusza art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁰.
6. Dokonano zapłaty za wykonanie usługi „Odbiór i transport odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Pacanów w 2021 r.”, pomimo iż wykonawca nie załączył do faktur informacji o ilości wydanych worków do selektywnej zbiórki odpadów oraz informacji o kontroli selektywnie zbieranych odpadów, co narusza § 5 ust. 2 umowy Nr RK.272.1.2021 z dnia 25.01.2021 r.

VI. W zakresie udzielonych dotacji:

1. Kontrola udzielonej w 2021 r. dotacji na prace konserwatorskie i roboty budowlane zabytkowej części kościoła w Zborówku w kwocie 20.000,00 zł, wykazała następujące nieprawidłowości:
 - a) uchwałą Rady Miejskiej w sprawie udzielenia przedmiotowej dotacji ogłoszono wyłącznie na stronie BIP Urzędu, co narusza § 10 ust. 1 uchwały Nr X/47/15 Rady Gminy z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, zgodnie

¹⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 1872, dalej ustawa o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej

¹⁷ Dz. U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 ze zm.

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm., dalej ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

¹⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

²⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.

z którym Wójt niezwłocznie ogłasza na tablicy ogłoszeń i w BIP Urzędu uchwałę o przyznaniu dotacji;

- b) na podstawie aneksu do umowy dotacji, przesunięto termin wykonania zadania na dzień 20.12.2021 r., co narusza § 7 ust. 2 w/w uchwały Nr X/47/15 Rady Gminy z dnia 14 maja 2015 r., zgodnie z którym czas realizacji zadania nie może być dłuższy niż do dnia 15 grudnia roku budżetowego.
2. Kontrola udzielonej w 2021 r. dotacji celowej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²¹ w kwocie 70.000,00 zł dla Gminnego Ludowego Klubu Sportowego Zorza-Tempo Pacanów wykazała następujące nieprawidłowości:
 - a) w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert:
 - nie zawarto informacji o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, co narusza art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - ustalono ostateczny termin składania ofert do 19 dni, zamiast co najmniej do 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia otwartego konkursu ofert, co narusza art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - b) wyniki otwartego konkursu ofert nie zostały ogłoszone w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń oraz na stronie internetowej organu administracji publicznej, co narusza art. 15 ust. 2j ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - c) umowę dotacji zawarto w dniu 19.02.2021 r., tj. przed ogłoszeniem w dniu 24.02.2021 r. wyników otwartego konkursu ofert, co narusza art. 15 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - d) w umowie dotacji wskazano termin rozpoczęcia realizacji zadania od 19.02.2021 r., co narusza postanowienia pkt 5 ogłoszenia otwartego konkursu ofert, w którym jako termin rozpoczęcia realizacji zadania wskazano 20.02.2021 r.

VII. W zakresie gospodarki nieruchomościami:

1. Do udziału w trzecim przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż autobusu Autosan, przeprowadzonym w 2021 r. dopuszczono oferenta, który wniósł wadium w kwocie 1.400,00 zł jeden dzień po terminie wskazanym w pkt 1 działu V ogłoszenia o przetargu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 3/2021 Burmistrza z dnia 11 stycznia 2021 r.
2. Na fakturach VAT za najem lokali użytkowych w 2021 r. wskazywano inne terminy płatności niż wynikające z zawartych umów oraz w przypadku umowy, która nie zawierała terminu płatności czynszu na fakturach wystawianych w 2022 r. wskazano późniejszy termin, niż 10 dzień danego miesiąca, co narusza postanowienia umów oraz art. 669 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny²².

²¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 ze zm., dalej ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

²² Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm., dalej Kodeks cywilny

VIII. W zakresie rozliczeń Gminy z jej jednostkami:

Sprawozdanie finansowe Gminnej Biblioteki Publicznej za 2021 rok i lata ubiegłe, nie zostało zatwierdzone przez Burmistrza, co narusza art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej²³. Ponadto bilans złożono na innym wzorze niż określony w załączniku nr 1 do ustawy o rachunkowości, co narusza art. 45 ust. 2 i art. 46 ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości Gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Przestrzegać obowiązku udostępniania w BIP Urzędu informacji publicznych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4a ustawy o dostępie do informacji publicznej, stosownie do art. 8 ust. 3 tej ustawy.

²³ Dz. U. z 2020 r. poz. 194 ze zm., dalej ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

2. Księgi rachunkowe prowadzić w sposób umożliwiający stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, w szczególności wynikające z wyciągów bankowych operacje ujmować w księgach rachunkowych pod faktyczną datą ich wystąpienia, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 1 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
3. Dokonane zapisy na koncie księgi głównej - w tym na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” – ujmować każdorazowo w ewidencji szczegółowej (konta ksiąg pomocniczych) prowadzonej do danego konta, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
4. W księgach rachunkowych budżetu i Urzędu ujmować rzetelnie operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., a w szczególności:
 - a) zwroty części niewykorzystanych dotacji celowych w roku otrzymania oraz zwroty potrącenia kary umownej ujmować dotacji zapisem dodatnim na stronie Wn konta 901 „Dochody budżetu” w korespondencji ze stroną Ma konta 133 „Rachunek budżetu”,
 - b) wydatki dokonywane bezpośrednio ze środków gromadzonych na wyodrębnionych rachunkach budżetu ujmować:
 - w księgach rachunkowych budżetu gminy:
Wn 902 „Wydatki budżetu”
Ma 133 „Rachunek budżetu”
 - w księgach rachunkowych Urzędu:
Wn konto zespołu „2”
Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”
 - rozliczenie zrealizowanych przez Urząd wydatków:
Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”
Ma 800 „Fundusz jednostki”
 - c) ewidencję z tytułu odsetek od kredytów prowadzić w księgach Urzędu na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - d) rozrachunki z tytułu składek za przynależność Gminy do związków i stowarzyszeń oraz ze Świętokrzyską Izbą Rolniczą ujmować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - e) rozrachunki z tytułu zwrotu kosztów uczęszczania ucznia z terenu Gminy Pacanów do placówki oświatowej na terenie innej gminy ujmować na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”.
 - f) operacje przekazania środków finansowych na fundusze celowe zaliczać do pozostałych kosztów operacyjnych i ujmować na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
 - g) na koncie 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” w korespondencji z kontem 800 „Fundusz jednostki” ujmować, w momencie zapłaty, równowartość wszystkich wydatków budżetowych poniesionych na sfinansowanie inwestycji,
 - h) do pozostałych środków trwałych (konto 013 „Pozostałe środki trwałe”) zaliczać środki trwałe o wartości początkowej ustalonej w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości.

5. W zakresie rozliczeń podatku VAT przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych, tak aby stan rozliczeń wynikający z ewidencji księgowej odzwierciedlał stan rzeczywisty oraz umożliwiał wykazywanie w sprawozdaniu finansowym danych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, mając na uwadze zapewnienie rzetelności ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych, stosownie do art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w szczególności:
 - a) zaprzestać ujmowania na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” podatku VAT naliczonego podlegającego odliczeniu, który nie stanowi przychodów bowiem odpowiednio cena zakupu lub nabycia nie obejmuje podatku od towarów i usług (VAT) podlegającego odliczeniu,
 - b) zaprzestać ujmowania na koncie 800 „Fundusz jednostki” (800-05 i 800-11) kwot podatku VAT naliczonego.
6. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego (miesiąca) wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
7. W sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP wykazywać prawidłowe kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁴ w związku z § 3 ust. 1 pkt 8 - 10 i § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.
8. Sprawozdanie kwartalne Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz § 13 ust. 1 pkt 2, w związku z § 14 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia, w szczególności w poz. N2.2 „pożyczki długoterminowe” wykazywać pożyczki rozumiane jako wartości należności wynikających z udzielonych kredytów i pożyczek, jak również z umów leasingu finansowego oraz sprzedaży na raty.
9. Przeprowadzać na ostatni dzień roku budżetowego rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, a w szczególności w drodze weryfikacji inwentaryzacją obejmować zobowiązania z tytułu kredytów, a przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy udokumentować oraz powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zapewnić przeprowadzanie inwentaryzacji drogą porównania w terminach umożliwiających potwierdzenie występujących w ewidencji składników aktywów i pasywów z odpowiednimi dokumentami źródłowymi (do czasu sporządzenia sprawozdania finansowego).

²⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 144

10. Prawidłowo prowadzić na kontach szczegółowych podatników ewidencję przypisów i odpisów z tytułu podatków, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 212 Ordynacji podatkowej, a w szczególności przypisu zobowiązania podatkowego (podatek od nieruchomości, rolny i leśny od osób fizycznych) dokonywać na karcie kontowej podatnika pod datą doręczenia podatnikowi decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.
11. Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności zgodnie z opisem zawartym w części pierwszej niniejszego wystąpienia.
12. W deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu oraz zwolnionych z podatku, w szczególności:
 - wykazywać do opodatkowania grunty Skarbu Państwa znajdujące się w posiadaniu samoistnym Gminy lub w jej użytkowaniu, z zastrzeżeniem art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 tej ustawy,
 - wykazywać jako zwolnione uchwałą Rady Miejskiej lokale mieszkalne niestanowiące odrębnych nieruchomości, oddane w posiadanie osobom fizycznym, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
 - wykazywać jako zwolnione z podatku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nierozdysponowane nieruchomości, stanowiące własność gminy, niezajęte na działalność gospodarczą,
 - składać korekty deklaracji na podatek od nieruchomości, stosownie do art. 6 ust. 9 i 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
13. Dokonywać weryfikacji danych zawartych w deklaracjach podatkowych z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków, stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji podatkowych, w celu stwierdzenia ich poprawności formalnej oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i 3, w związku z art. 155 § 1 Ordynacji podatkowej. W razie stwierdzenia wątpliwości wzywać podatników do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji lub informacji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych, stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy.
14. W decyzjach dotyczących umorzenia zaległości podatkowych z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego wskazywać podatki, których umorzenie dotyczy, stosownie do art. 210 § 1 Ordynacji podatkowej. W decyzjach dotyczących rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności zamieszczać uzasadnienie faktyczne, stosownie do art. 210 § 4 Ordynacji podatkowej.
15. Ustalając wysokość dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla Burmistrza, do podstawy tego świadczenia zaliczać dodatek specjalny, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

16. Umowy skutkujące powstaniem zobowiązań pieniężnych przedkładać do kontrasygnaty Skarbnikowi Gminy, stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
17. Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywać na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, stosownie do art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
18. Plany postępowań o udzielenie zamówień publicznych sporządzać oraz zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych i na stronie internetowej zamawiającego nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego, stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
19. Zwrotu wadium w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dokonywać w terminach określonych w art. 98 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.
20. Wypłaty wynagrodzenia za wykonanie usługi „Odbiór i transport odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Pacanów” dokonywać na warunkach określonych w zawartej umowie.
21. Udzielając dotacji celowej na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków przestrzegać, aby:
 - a) uchwałę o przyznaniu dotacji ogłaszać niezwłocznie na stronie BIP jak i na tablicy ogłoszeń Urzędu, stosownie do § 10 ust. 1 uchwały Nr X/47/15 Rady Gminy z dnia 14 maja 2015 r.,
 - b) umowę dotacji zawierać na czas realizacji zadania nie dłuższy niż do dnia 15 grudnia roku budżetowego, stosownie do § 7 ust. 2 w/w uchwały.
22. Udzielając dotacji celowej w trybie otwartego konkursu ofert przewidzianego w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:
 - a) w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert:
 - zawierać informację o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, stosownie do art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - ustalać termin składania ofert nie krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia otwartego konkursu ofert, stosownie do art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - b) wyniki otwartego konkursu ofert ogłaszać w sposób określony w art. 13 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, stosownie do art. 15 ust. 2j tej ustawy;
 - c) umowę dotacji zawierać po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert, stosownie do art. 15 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

- d) w umowie dotacji wskazywać termin realizacji zadania tożsamy z postanowieniami ogłoszenia otwartego konkursu ofert.
23. W przypadku przeprowadzania przetargów ustnych nieograniczonych na sprzedaż mienia ruchomego Gminy przestrzegać terminów dotyczących wpłaty wadium określonych w Ogłoszeniu i Regulaminie przetargu.
24. Na fakturach VAT za najem lokali użytkowych wskazywać terminy płatności wynikające z zawartych umów lub przy braku jego wskazania w umowie zgodnie z art. 669 § 2 Kodeksu cywilnego.
25. Zatwierdzać sprawozdanie finansowe Gminnej Biblioteki Publicznej sporządzone na formularzu określonym załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości, stosownie do art. 29 ust. 5 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka

(podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym)

Do wiadomości:

Rada Miejska w Pacanowie